

တၢ်အီကသံၣ်ဒီသဒၢတၢ်ဆါဃၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်?

ကသံၣ်လၢအမၤစၢၤပုၤဒီးန့ၣ်ဘၣ် COVID-19 တၢ်ဆါတဂၤလၢဒ်သိးက အိၣ်ဆူၣ်ထီၣ်အဂီၢ်.

နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢ နကဒီးန့ၣ်ဘၣ် COVID-19 တၢ်ဆါဃၢ်ဒီး နမၤကွၢ်သးမ့ၢ်ဖျါလၢနအိၣ်ဒီး COVID-19 တၢ်ဆါဃၢ်လၢအပူၤကွံာ် 5 သီအတီၢ်ပူၤန့ၣ် နလဲၣ်ဟံၣ်န့ၣ်အိၣ်ဘၣ် ကသံၣ်အိၣ်ဒီသဒၢတၢ်ဆါဃၢ်သ့ၣ်လီၤ. တၢ်ကူဆါယါဘျါတၢ်အကျါအကျဲအိၣ်ခဲဘိန့ၣ်လီၤ. Paxlovid™ (Pfizer) ဒီး [leгеvirio](#) (Merck). နကဒီးန့ၣ်ဘၣ် COVID-19 တၢ်ကူဆါသ့ၣ်တဖၣ်အကျါတခါခါ ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ နသးန့ၣ်, နဆူၣ်ချ့တၢ်စံၣ်စိၤတဲၤစိၤ, ဒီးနဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါအတၢ်ပနီၣ်ယံာ်စံာ်ယံာ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကိးတၢ်ဒီသဒၢအိၣ်ဆါတၢ်ဆါဃၢ် တၢ်ကူဆါယါဘျါအံၤအကမၤစၢၤဝဲဒၣ်န့ၣ်ပုၤဒ်သိးကအိၣ်ဝဲဒၣ် COVID-19 ဒီဖျါ မၤပတၢ်ကွံာ်ဝဲဒၣ် SARS-CoV-2 တၢ်ဆါဃါ (တၢ်ဆါဃၢ်လၢအဒူးကဲထီၣ် COVID-19) လၢအကအါထီၣ်ဝဲဒၣ် လၢနမိၢ်ပုၤအပူၤဒီး အမၤစၢၤလီၤဝဲဒၣ်တၢ်ဆါဃၢ်လၢနမိၢ်ပုၤအပူၤ, မ့တမ့ၢ် ကမၤဂ့ၤထီၣ်ဝဲဒၣ်နီၣ်ဒိၣ် ဂံၢ်တြီဆါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါနဒီးကူဆါသးအယိသတၢ်ဒီး နကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်စ့ၤ ဒီးနကဆိက့နးနးကျဲးကျဲးစ့ၢ်ကိးတၢ်အိၣ်ဘၣ်ဒီး ကဘၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်စ့ၢ်ကိးအမူၤကယၤစ့ၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

• ယဘၣ်အီကသံၣ်မၤသံတၢ်ဃၢ်လဲၣ်.

တၢ်ဒီးကူဆါသးလၢကိးပူၤတၢ်ခိၣ်ဆါဝဲဒၣ်တၢ်ဆါဃၢ်န့ၣ် အိၣ်ပညီမ့ၢ်ဝဲဒၣ်နကဘၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်ကသံၣ်ဖျါန့ၣ်လီၤ. နကဘၣ်ဝဲဒၣ်ကသံၣ်တၢ်ဒီသဒၢတၢ်ဆါဃၢ်ဒ် နကသံၣ်သရၣ်လၢအကွၢ်ထွဲန့ၣ်တဂၤန့ၣ်အတၢ်န့ၣ်ကျဲအသိးန့ၣ်လီၤ. တဘၣ်ခါပတၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်အီကသံၣ်ဘၣ်ဒီး နမ့ၢ်တၢ်ခါကတၢ်ဘၣ်န့ၣ် နကဘၣ်အိၣ်ပုၤထီၣ်က့ၤအီၤန့ၣ်လီၤ. နကဘၣ်ပိာ်ထွဲဝဲဒၣ်တၢ်ကူဆါသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢဒ်တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဝဲဒၣ်အသိးတုၤလၢအဝံၤတစုာ် မ့တမ့ၢ် တုၤလၢနကသံၣ်သရၣ်မၤနပတုာ်အီၤအခါန့ၣ်လီၤ. ကိးကသံၣ်ဒီသဒၢတၢ်ဆါဃၢ်အံၤန့ၣ် နကဘၣ်အိၣ်အီၤ ဖဲန့ၣ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တဝံၤမ့ၢ်ဂ့ၤဒီး တၢ်အုၣ်ကီၤဃၢ်အီၤလၢဖဲန့ၣ်အိၣ်ကသံၣ်အခါန့ၣ် နတဘၣ်မၤလီၤကရဲအီၤ ဘၣ်ဒီးနကဘၣ်ယုၤလီၤဒီဖျါန့ၣ်လီၤ.

• ယမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကီၤတၢ်ခဲတၢ်အိၣ်သးဒ်အမ့ၢ်ဝဲဒၣ် ကလ့ၢ်တၢ်ဆါမ့တမ့ၢ် သ့ၣ်တၢ်ဆါန့ၣ်ယကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်?

တချုးန့ၣ်အိၣ်ဘၣ်ကသံၣ်တခါခါဒီးဘၣ်အကတီၢ်န့ၣ်, နကဘၣ်ကတီၢ်သကိးတၢ်ဒီးနကသံၣ်သရၣ်လၢ အကွၢ်ထွဲန့ၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံၣ်ယုၤဝဲဒၣ် နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျါလၢအပူၤ ကွံာ်ဒီးကသံၣ်ကသီလၢနအိၣ်လၢအပူၤကွံာ်တဖၣ်, ကသံၣ်ကသီလၢနပူၤအိၣ်လၢကျဲးပူၤတဖၣ်, ဘၢတၢ်မ့ၢ်, ဒီးတၢ်မၤလၢပုၤထီၣ်လၢအဂ့ၢ်အဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပူၤလၢအအိၣ်ဒီးကလ့ၢ်တၢ်ဆါ မ့တမ့ၢ်သ့ၣ်တၢ်ဆါအတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကြၢၤကတီၢ်သကိးတၢ်ဒီးအ ကသံၣ်သရၣ်လၢကွၢ်ထွဲအီၤတဖၣ် တချုးအိၣ်ဝဲဒၣ်ကိးပူၤတၢ်ခိၣ်ဆါဒီသဒၢတၢ်ဆါဃၢ်အကသံၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နကသံၣ်သရၣ်လၢအကွၢ်ထွဲန့ၣ်တဂၤန့ၣ်ကဆါတၢ်ဝဲဒၣ် မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ကသံၣ်ဒီသဒၢအိၣ်ဆါတၢ်ဆါ ဃၢ်အံၤမ့ၢ်အဂ့ၢ် လၢနဂီၢ်ခါဒီး မ့ၢ်ကသံၣ်ဖျါတဖၣ်န့ၣ်အကြၢၤလိာ်သးဒီးနတၢ်ဆါခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကူဆါယါဘျါတနီၣ်ကျါန့ၣ် တၢ်တအုၣ်ကီၤဝဲလၢပုၤကညီတနီၣ်ကျါဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

